

тися, не пізнати нічого іншого, їх обліплює, обплітає щастя. Вони нікуди не хочуть.

Вареники киплять, трава покосена. Дощ, дощ. Сонце. Дощ. Сонце. Ніч. Ранок. Дощ. Сонце. Знову можна купатися, перекидатися у воді, ловити легенькі дрижаки, розстилати ряднину на березі, ставити ятері, завертати корову. Ніщо не закінчується, ніщо по-справжньому не пізнається. Так, просто живе собі, завішене переломленою мальвою, рожеве. Поклади обидві долоні на борошно – підніми долоні – побачиш, що жодних слідів немає. Китайські вишні щоранку ті самі чи зовсім нові? Ніхто про це не питає. Ніхто ні в кого нічого не питає в часі, який – нерозривне щастя. Миска порожня. Сій, сито, сій. Ночви розкололися навпіл. Вишня, вкрита тлею. Вишня всохла. Вишня зрубана. Густа висока трава замість вишні. Болото замість річки. Калюжа замість болота. Дощ. Сонце. Пуголовки. Дощ. Сонце.

Тріпай, вітре, хустку на воротах.

Щасливі не те щоб не помічають часу – вони просто не бачать жодної різниці між годинами.

У ТЮРМУ

Ми з сестрою не послухалися мами й пішли на Базилевську гору. Це далеко – спершу пройти всі Підварки, потім через болітце, потім лугом, і аж тоді буде гора. Постійно їздять вантажівки. Приватний сектор. Спека. Кози. Улітку в селищі нудно. Ми спершу пішли до Ірки. Вони з сестрою показували моди – обгорталися тюлем, накручували його на голову й запихали в шорти:

– Поїдемо так жить у Київ, навчимося курить і будем ходити на каблуках.

Потім ми полізли в підвал, бо Ірка сказала, що там є їжак. Їжака ми не бачили, зате сестра замазала нові рожеві шорти в смолу. Потім вони з Іркою їх прали під краном і сушили на каміні, поки шорти розплавився.

– Мене вечером уб'ють, – сказала сестра.

Ірка вигадала, що їх ще можна акуратно залатати, або, наприклад, пришити красиві квадратики чи то сердечка. Сестра була безутішна. Ми ще з'їли пів відра черешень – певно, з горя.

А потім ми пішли на гору. Там полуниці все-таки, а втрачати вже нічого. Узяли ще в нас дома будильник – щоб повернутись до п'ятої вечора.

Полуниць на горі було мало й дуже дрібні. Ірка пропонувала прийти ще завтра з кошиками, назбирати полуниць і продати на базарі. Ми з сестрою не схотіли – що там продавати, як і їсти нічого? Сонце палило. Вузька брудна річка внизу грілася. Було нудно й хотілося в село. А будильник поламався, хоч ми йому нічого й не робили. Ми його заводили й трусили, але марно – він мовчав. На гору лягала задушлива, загрозлива й гнітюча тиша. Нічого не хотілося – ні купатись, ні полуниць, ні слухати Ірку з її дурними їжаками...

Наша сіра п'ятиповерхівка зустріла криком Ірчиної матері:

– Іди додому, паскуда! Я тобі дам каміна! Я тобі дам черешень! Будеш у баби до кінця літа рачки стоять, тварь безсовісна!

Ірка очима благала нас про порятунок, але проти цього ми були безсилі...

– Скіки нормальна людина може за раз здісти черешень? Я тебе питаю!

– Три... жменьку, – крізь сльози відповідала Ірка.

– А не пів відра! А не пів відра! Я тобі наварю кампоту! Зімою пальці смоктатимеш, а не кампоту! Чого ти така мразь і паскуда?! Краще б я тебе не рожала! Краще б у роддомі покинула! Краще б узагалі не знала твого батька упиря! Я тобі дам!.. Я наварю!..

Зрештою нам із сестрою набридло слухати під вікном крики й виляски і ми пішли до свого під'їзду. У хату йти не хотілося – там стояли миски з-під уранішнього супу й валялися крихти хліба. У спальні ліжка були незастелені. Але в порівнянні зі спаленими шортами й німим будильником це було сущими дрібницями. Ми мовчали й не дивились одне на одного.

Настала п'ята година вечора. Ми відчули це попри поламаний будильник. По двору йшли сусідки з торбами огірків і кропу – консервуватимуть. Діти лізли їм у торби в пошуках цукерок, а ті відмахувались:

– Дома дам! Іди мені!

Скоро ми побачили матір. Вона йшла стрімко, розмахуючи правою рукою. У лівій теж несла сумку. Коли вона наблизилася, ми зрозуміли, що вона все знає – її обличчя було сірим і заплаканим. Мати вказала пальцем на двері під'їзду:

– Зароблене буде отриманим!

У цьому ми не сумнівалися.

Удома мати спершу скинула нашу постіль на килим і змусила

складати, як належить. Ми нервували, а тому складали нерівно. Вона підходила, знову скидала все на килим, ми заново бгали ті простирадла, а вона пильно стежила за кожним нашим рухом.

Коли постіль була нарешті складена, мати промовисто сіла на канапу. Ми мали стояти навпроти.

– Я рішила відправити вас у тюрму. Збирайте свої речі.

Ми спершу не вірили, але вона змусила.

– А що ви думали? Ви, може, думали, що якщо я сама, якщо мені допомогти нікому, то надо мною можна іздіваця? Ви, може, хочете мене зовсім зіпхнуть у прірву – падай, мамо, ти нам не нужна!..

Вона курила, випускаючи густі клуби диму, твердо струшуючи попіл у бляшанку з-під кави.

– Мені та баба як сказала, що ви на Базилевській горі... Я думала, спечусь... Я думала, вас уже запхали в багажник і повезли... Боже....

Вона обхоплювала руками голову.

– Ви знаєте, що недавно дітей зарізали й годували ними фре-ток?! Ви знаєте, що є така секта, де вбивають дітей і приносять у жертву! Ви, гади, знаєте, як я прожила цей день?!!

Мати працювала в магазині іграшок. Я відразу уявив, як вона сидить серед ляльок і спікається, а вони просто дивляться скляними очима. А мати вибиває чеки й думає про те, що нас їдять фретки.

– Хватить з мене!

Вона встала з канапи й рушила до антресолей, скидала наші зимові речі.

– Пакуйтесь! Посидите – може, поймете шось...

– А як ми туди підем? Шо нам казать?

– А прийдете в міліцію, постукаєте й скажете, що ми не слухали мами й вона одправила нас у тюрму.

Ми пакували свої шапочки, шарфики, курточки й светри. Я норовив упхати в торбу кілька іграшок, але мати не дала:

– Ніяких ігрушок! Децтво кончилось, – а потім, ніби замислившись, за хвилю додавала: – Вам там видадуть залізні ігрушки!

Прийшла тьотя Люда. Вони закурили вже вдвох. Мати вже втомилася й мовчала, а тьотя Люда охоче розказувала про тюремні порядки:

– Будете получатъ кусок хліба й стакан води в день. Більше не

просіть. Ну хіба шо, якщо вони побачать, шо ви такі благодетелі й віддаєте комусь свій пайок, то, може, завтра дадуть два. Там тоже люди. Проживете.

– Ма, я візьму твою фотографію. Дивитимусь на неї в тюрмі. Вона відвернулася до вікна.

– І ти нашу в кошельок положи, – продовжував я зі сльозою в голосі, – подивився й згадаєш, шо в тебе були діти...

Вони помогли винести клунки, проводжали порадами:

– Ви ж одежі не роздавайте! Бо там не дадуть. Голі спатимете на плитах! Це вам не шорти за пів моєї зарплати спалить! Це вам не масло їсти ложками! Це вам не часи поламать. Там як поламаєте, то будете одроблять іще год у шахті!

– Ірку мою тоже зайдіть заберіть! Вона мені дома не нужна!

Перспектива сидіти в камері втрюх з Іркою трохи підняла нам дух.

– Ми навчимося красіво танцювать, і нам допоможуть утекти в Мексику! Або я напишу своїй бабушці в Коростень, і вона вже точно нас забере. Будем утрюх жить у Коростені. Бабушка нас не вижене! – щebetала Ірка, скидаючи свої пожитки в торбу.

На прощання ми перекинули відро з черешнями й потоптали-ся по них.

З Ірчиного під'їзду ми виходили жваво, але з кожним кроком моя впевненість в Ірці й успіхові її планів танула. Я погано собі уявляв, як зайду в міліцію й попрошуся в тюрму. Коли ми вже минали останні гойдалки, нас догнав материн голос:

– Ану йдіть сюди!

Чи біг я, чи летів – уже не згадаю...

2016

